

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1

**Titlul proiectului de act normativ
Hotărârea Guvernului
privind denumirile calificărilor și titlurile conferite absolvenților învățământului
universitar de licență
înmatriculați în anul I de studii în anii universitari 2008 - 2009, 2009 - 2010, 2010 -
2011**

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1.Descrierea situației actuale

Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, cuprinde reglementări privind înființarea Autorității Naționale pentru Calificări. Conform art. 340 alin. (2), Autoritatea Națională pentru Calificări elaborează, implementează și actualizează Cadrul național al calificărilor și asigură compatibilitatea sistemului național al calificărilor cu celelalte sisteme de calificări existente la nivel european și internațional. Legea nr. 288/2004 privind organizarea studiilor universitare, cu modificările și completările ulterioare, reglementează structura studiilor universitare pe trei niveluri (Licență, Masterat, Doctorat).

Hotărârea Guvernului nr. 556/2011 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Calificări stabilește prin art. 3 și 4 misiunile și atribuțiile ANC. În conformitate cu acestea, ANC elaborează și actualizează periodic metodologiile și instrumentele necesare implementării Cadrului național al calificărilor și formării profesionale a adulților.

Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5703/2011 reglementează implementarea Cadrului național al calificărilor din învățământul superior (CNCIS) și aprobă Metodologia de implementare a Cadrului național al calificărilor din învățământul superior.

Începând cu anul 2005, se eliberează Suplimentul la Diplomă conform cerințelor instituite de Procesul Bologna. Suplimentul la Diplomă cuprinde rubrici referitoare la denumirile calificărilor și titlurile primite de absolvenți. În momentul de față, există un nomenclator al denumirilor calificărilor și titlurile conferite doar pentru absolvenții învățământului universitar de licență înmatriculați în anul I de studii în anii universitari 2005-2006, 2006-2007, 2007-2008 conform Hotărârii de Guvern nr. 890/2008.

Aprobarea prezentului act normativ este importantă pentru continuarea acestui demers, astfel încât instituțiile de învățământ superior să aibă la dispoziție un instrument de lucru unitar în vederea completării diplomelor și Suplimentelor la diplomă și pentru absolvenții învățământului universitar de licență înmatriculați în anul I de studii în anii universitari 2008-2009, 2009-2010, 2010-2011.

Prezentul act normativ se aplică și în cazul absolvenților înmatriculați în anul I de studii în anul universitar 2008-2009 ale căror studii universitare au avut o durată de 3 ani (nr. de credite 180) și au absolvit în anul 2011, ceea ce arată necesitatea și urgența aprobării prezentei hotărâri.

Aprobarea prezentului proiect de act normativ a fost întârziată din cauza schimbărilor care s-au produs la nivelul instituțiilor implicate în avizarea acestuia, dar și din cauza a numeroase amendamente a căror soluționare a necesitat discuții și consultări între factorii de decizie și instituțiile de învățământ superior.

Având în vedere amânarea aprobării prezentului proiect de act normativ, instituțiile de învățământ superior s-au aflat în următoarele situații:

- Au eliberat diplome absolvenților înmatriculați în anul universitar 2008-2009 cu durata studiilor universitare de 3 ani întrucât adeverința de studii și-a pierdut valabilitatea în anul 2012, în conformitate cu prezentul proiect de act normativ aflat în dezbateră publică pe site-ul Ministerului Educației Naționale, în cazul denumirilor calificărilor și al titlurilor care nu au suferit modificări față de legislația anterioară.
- Nu au eliberat încă diplome absolvenților înmatriculați în anul universitar 2008-2009 cu durata studiilor universitare de 3 ani întrucât denumirile calificărilor și titlurile ce vor fi conferite au suferit modificări față de legislația anterioară, în acest caz fiind necesară și urgentă aprobarea prezentului proiect de act normativ.

Absolvenții de învățământ superior înmatriculați în anul universitar 2011-2012, ale căror studii universitare se vor finaliza cel mai devreme în anul 2014, nu sunt vizați de prezentul act normativ întrucât denumirile calificărilor și titlurile conferite acestora vor face obiectul unui proiect de act normativ ce va fi elaborat ulterior, care va avea la bază nomenclatorul aprobat prin *Hotărârea de Guvern nr. 966/2011 pentru aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare, a structurii instituțiilor de învățământ superior, a domeniilor și programelor de studii universitare acreditate sau autorizate să funcționeze provizoriu, a locațiilor geografice de desfășurare, a numărului de credite de studii transferabile pentru fiecare program de studii universitare, formă de învățământ sau limbă de predare, precum și a numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați*, cu modificările și completările ulterioare.

Hotărârea de Guvern nr. 966/2011, elaborată în conformitate cu prevederile art. 132 alin. (2) și ale art. 138 alin. (5) din *Legea educației naționale nr. 1/2011*, cu modificările și completările ulterioare, are o structură diferită față de nomenclatoarele aprobate în anii anteriori prin *Hotărârea de Guvern nr. 635/2008 privind structurile instituțiilor de învățământ superior și specializările/ programele de studii universitare de licență acreditate sau autorizate să funcționeze provizoriu organizate de acestea* și prin *Hotărârea de Guvern nr. 749/2009 pentru aprobarea Nomenclatorului domeniilor, a structurilor instituțiilor de învățământ superior și a specializărilor/ programelor de studii universitare de licență acreditate sau autorizate să funcționeze provizoriu organizate de acestea*, cu modificările și completările ulterioare.

1^1 Prezentul act normativ permite încadrarea corectă a calificărilor oferite de instituțiile de învățământ superior în Registrul Național al Calificărilor din Învățământul Superior (RNCIS),

instrumentul de identificare, înregistrare, consultare permanentă și actualizare a calificărilor, respectiv a diplomelor și certificatelor emise de către instituțiile de învățământ superior din România.

De asemenea, Nomenclatorul constituie punctul de reper pentru completarea corectă a Suplimentului la Diplomă, instrumentul care contribuie în mod substanțial la optimizarea transparenței diplomelor și a calificărilor în spațiul european.

1² Introducerea termenului de "licențiat" în cadrul denumirii titlului academic este justificată de necesitatea înlăturării riscului producerii unei confuzii, cu implicații majore pe piața forței de muncă, determinate de existența a aceleași denumiri a calificării și la nivelul învățământului preuniversitar, potrivit *Hotărârii Guvernului nr. 866/2008 pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 844/2002 privind aprobarea nomenclatoarelor calificărilor profesionale pentru care se asigură pregătirea prin învățământul preuniversitar, precum și durata de școlarizare*. Modul de organizare și structurare a Clasificării Ocupațiilor din România impune, în prezent, o delimitare clară a denumirii titlurilor academice în funcție de nivelul de studii și de ocupațiile care pot fi exercitate în baza titlului academic.

Totodată, nediferențierea denumirii titlului/calificării în funcție de nivelul de studii poate crea dificultăți în recunoașterea în străinătate a acestor studii și, implicit, în procesul de integrare pe piața forței de muncă sau de continuare a studiilor în statul respectiv.

Menționăm că această denumire a titlului academic care include și termenul de "licențiat" nu afectează, în cazul în care profesia este reglementată, denumirea, condițiile de acces și de exercitare a acesteia, având în vedere faptul că prezentul proiect de act normativ stabilește denumirea titlului academic și nu a celui profesional. În general, denumirea profesiei reglementate coincide cu denumirea titlului profesional, care se obține în baza diplomei/titlului academic și a îndeplinirii altor criterii precum stagiul profesional, promovarea anumitor examene specifice, de la caz la caz; așadar, includerea termenului de "licențiat" în cadrul denumirii titlului academic nu poate aduce atingere atribuțiilor autorităților competente pentru profesiile reglementate de a stabili nivelul studiilor corespunzător profesiei în cauză.

2.Schimbări preconizate

Prezentul proiect de hotărâre de guvern propune:

- ✓ Reglementarea denumirilor calificărilor și a titlurilor universitare obținute de absolvenții învățământului universitar înmatriculați în anul I de studii începând cu anul 2008, în conformitate cu Legea nr. 288/2004 privind organizarea studiilor universitare, cu modificările și completările ulterioare și cu obligațiile asumate de România în cadrul Strategiei Lisabona, al Procesului Bologna, precum și cu recomandările Comisiei Europene referitoare la Cadrul European al Calificărilor;
- ✓ Susținerea implementării Cadrului Național al Calificărilor din Învățământul Superior (CNCIS);
- ✓ Redactarea corespunzătoare a actelor de studii acordate în învățământul superior (exemplu: Suplimentul la Diplomă), pentru asigurarea transparenței cerute de Procesul Bologna;
- ✓ Corelarea calificărilor cu tipurile de diplome, certificate, atestate și alte acte de

- studii și de calificare, emise de instituții/organizații autorizate;
- ✓ Asigurarea compatibilității cu Cadrul european al calificărilor, prin corelarea transparentă a nivelurilor proprii de calificare cu cele stabilite la nivel european, în conformitate cu legislația și practicile naționale în vigoare;
 - ✓ Completarea Registrului național al calificărilor în care sunt înscrise toate calificările care se pot obține prin sistemul național de calificări, corelate cu prevederile Cadrului european al calificărilor.

3. Alte informații - Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a
Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impact macro-economic

Prezentul proiect de act normativ are impact pe termen lung asupra economiei prin asigurarea unei mai bune pregătiri a forței de muncă prin corelarea ofertelor de formare cu cerințele de pe piața muncii.

2. Impact asupra mediului de afaceri

Prezentul proiect de act normativ, prin stabilirea corelației dintre nivelurile de calificare și titlurile obținute, va contribui la creșterea vizibilității sistemului de educație și formare față de angajatori, în primul rând.

3. Impact social

Prezentul act normativ are impact pozitiv asupra mediului social, asigurând o mai bună pregătire profesională și o mai bună inserție pe piața muncii a tuturor categoriilor de absolvenți, o mai bună înțelegere a angajatorilor privind oferta de formare și o mai bună informare a elevilor, a studenților și a altor categorii interesate privind calificările pe care le pot obține în sistemul național de calificări.

4. Impact asupra mediului

Prezentul act normativ nu are impact asupra mediului înconjurător.

5. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat,
atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani	Media pe cinci ani

1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. impozit pe profit ii. impozit pe venit b) bugete locale i. impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii b) bugete locale: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații - Nu este cazul						
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative care se modifică sau se abrogă ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate	a) Nu este cazul. b) Nu este cazul					

în vederea implementării noilor dispoziții.	
Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare:	Recomandarea Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind stabilirea Cadrului european al calificărilor pentru învățarea de-a lungul vieții
Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Nu este cazul
Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Nu este cazul
Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Declarația de la Bologna semnată de România în 1999, prin care se angajează să includă obiectivele stabilite în prioritățile învățământului superior românesc Comunicatele Miniștrilor educației date cu prilejul reuniunilor de la Bergen 2005, Londra 2007, Leuven 2009
Alte informații	Nu este cazul

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate:

Proiectul de act normativ a fost discutat în cadrul întâlnirilor de lucru la care au participat: reprezentanți ai Ministerului Educației Naționale, ai Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale și Persoanelor vârsnice, ai instituțiilor de învățământ superior, reuniuni care au fost organizate în perioada 2009-2011 în cadrul proiectului strategic DOCIS – ID 1162.

Aceste reuniuni au fost organizate pe cele 73 de domenii de studii și au fost denumite "consorții", deoarece au avut în componență reprezentanți ai facultăților care aveau în oferta lor programe de studii dintr-un anumit domeniu, precum și parteneri din economie, asociații profesionale și reprezentanți ai studenților.

Proiectul de act normativ a fost transmis spre analiză și formulare de observații către toate instituțiile de învățământ superior acreditate sau avizate să funcționeze provizoriu, în perioada februarie-martie 2012.

Proiectul de act normativ a fost supus spre consultare și prin publicarea lui pe site-ul Ministerului Educației, Naționale și al Autorității Naționale pentru Calificări.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

Consultarea a avut loc în conformitate cu Punctul 6 lit. (c) și (d) din RECOMANDAREA PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 23 aprilie 2008 privind stabilirea

Cadrului european al calificărilor pentru învățarea de-a lungul vieții, în care se menționează: „ să ofere acces la informații și asistență *părților interesate*” și „să promoveze participarea tuturor *părților interesate*”.

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative

Nu este cazul.

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Prevederile proiectului de act normativ nu se referă la domeniile de activitate aflate în coordonarea consiliilor interministeriale permanente.

5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social -
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Proiectul va fi supus avizării Consiliului Legislativ și Consiliului Economic și Social.

6. Alte informații - Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea
și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ - Proiectul de act normativ a fost supus dezbaterii, în cadrul întâlnirilor de lucru, a seminariilor, începând cu luna ianuarie 2009. La aceste întâlniri au participat toate părțile interesate.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Alte informații - Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a
Măsuri de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente. - Nu este cazul.

2. Alte informații - Nu este cazul.

Față de cele menționate, supunem avizării prezentul proiect de **Hotărârea Guvernului privind denumirile calificărilor și titlurile conferite absolvenților învățământului universitar de licență înmatriculați în anul I de studii în anii universitari 2008 - 2009, 2009 - 2010, 2010 - 2011.**

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

Ministru

Ministru delegat pentru învățământ superior, cercetare științifică și dezvoltare tehnologică

Remus PRICOPIE

Mihnea Cosmin COSTOIU

AVIZEAZĂ:

**MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE**

Ministru

Mariana CÂMPEANU

MINISTERUL CULTURII

Ministru

Daniel Constantin BARBU

MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE

Ministru

Mircea DUȘA

SERVICIUL ROMÂN DE INFORMAȚII

Director

George Cristian MAIOR

MINISTERUL JUSTIȚIEI

Ministru

Mona Maria PIVNICERU

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

Ministru

Eugen Gheorghe NICOLAESCU

SECRETAR DE STAT

Gigel PARASCHIV

SECRETAR GENERAL

Gabriel LEAHU

DIRECȚIA GENERALĂ JURIDICĂ

**Director general,
Vasilica-Cristina ICOCIU**

DIRECȚIA GENERALĂ ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR

**Director general,
Ioan GROZA**

AUTORITATEA NAȚIONALĂ PENTRU CALIFICĂRI

**Director general,
Margareta Simona IVAN**

Aviz de conformitate,

Aviz de legalitate,